

Serbest meslek makbuzunda stopaj ve KDV'nin hesaplanması hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	GELİR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.4.06.16.01-120[94-11/12]-987
Tarih	11.11.2011

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

ANKARA VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

(Mükellef Hizmetleri Gelir Vergileri Grup Müdürlüğü)

Sayı : B.07.1.GİB.4.06.16.01-120[94-11/12]-987 11/11/2011

Konu : Serbest meslek makbuzunda stopaj ve KDV'nin hesaplanması

İlgide kayıtlı özelge talep formu ile Vakfınızca hukuk işlerinin takibi için iki avukatla avukatlık sözleşmesi yapıldığı ve verilen avukatlık hizmeti dolayısıyla aylık KDV dahil olarak belirlenen bir bedel üzerinden anlaşıldığı belirtilerek, bu ödemeler karşılığında avukatlar tarafından düzenlenecek serbest meslek makbuzunda stopaj ve katma değer vergisinin nasıl hesaplanacağı hususunda Başkanlığımızdan bilgi istenilmektedir.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 65 inci maddesinde, "Her türlü serbest meslek faaliyetinden doğan kazançlar serbest meslek kazancıdır.

Serbest meslek faaliyeti sermayeden ziyade şahsi mesaiye, ilmi veya mesleki bilgiye veya ihtisasa dayanan ve ticari mahiyette olmayan işlerin işverene tabi olmaksızın şahsi sorumluluk altında kendi nam

ve hesabına yapılmasıdır." hükmü yer almıştır.

1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun 164 ile 166 ncı maddelerinde, avukatlık ücreti tanımlanmakta ve kaynakları itibariyle, sözleşmeye bağlı olarak iş sahibinden sağlanan vekâlet ücreti ile dava sonunda, kararla tarifeye dayanılarak karşı tarafa yüklenilen vekâlet ücreti olmak üzere iki ayrı vekalet ücretinden söz edilmektedir.

Diğer yandan, Gelir Vergisi Kanunu'nun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasında, kamu idare ve müesseseleri, iktisadi kamu müesseseleri, sair kurumlar, ticaret şirketleri, iş ortaklıkları, dernekler, vakıflar, dernek ve vakıfların iktisadi işletmeleri, kooperatifler, yatırım fonu yönetenler, gerçek gelirlerini beyan etmeye mecbur olan ticaret ve serbest meslek erbabı, zirai kazançlarını bilanço veya zirai işletme hesabı esasına göre tespit eden çiftçilerin maddede bentler halinde sayılan ödemeleri (avans olarak ödenenler dahil) nakden veya hesaben yaptıkları sırada, istihkak sahiplerinin gelir vergilerine mahsuben tevkifat yapmaya mecbur oldukları hüküm altına alınmış olup; anılan maddenin 2 numaralı bendinde yaptıkları serbest meslek işleri dolayısıyla bu işleri icra edenlere yapılan ödemelerden tevkifat yapılması hükme bağlanmıştır.

Bu çerçevede, avukatlık sözleşmesi kapsamında serbest meslek erbabı olan avukatların verdiği avukatlık faaliyetine ilişkin olarak yapılan ödemeler üzerinden Gelir Vergisi Kanunu'nun 94 üncü maddesi ve 2009/14592 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı uyarınca %20 oranında gelir vergisi tevkifatı yapılması gerekmektedir.

Diğer yandan, avukatlık sözleşmesine göre ödenecek avukatlık ücreti serbest meslek faaliyeti kapsamında katma değer vergisine tabi olup, düzenlenecek serbest meslek makbuzunda ayrıca KDV hesaplanacaktır.

Buna göre, düzenlenen avukatlık sözleşmesinde avukatlık ücretinin KDV dahil olarak belirlenmesi nedeniyle söz konusu ücrete iç yüzde oranı uygulanmak suretiyle katma değer vergisi tutarı hesaplanması ve Vakfınızın da Gelir Vergisi Kanunu'nun 94 üncü maddesine göre tevkifat yapmak zorunda olanlar arasında bulunması nedeniyle ödenecek ücretten katma değer vergisi tutarı çıkarıldıktan sonra kalan tutar üzerinden gelir vergisi tevkifatı yapılması gerekmektedir.

Öte yandan, Gelir Vergisi Kanununun 61 inci maddesinde, ücretin, işverene tabi ve belirli bir işyerine bağlı olarak çalışanlara hizmet karşılığı verilen para ve ayınlar ile sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaatler olduğu, ücretin ödenek, tazminat, kasa tazminatı (Mali sorumluluk tazminatı), tahsisat, zam, avans, aidat, huzur hakkı, prim, ikramiye, gider karşılığı veya başka adlar altında ödenmiş olması veya bir ortaklık münasebeti niteliğinde olmamak şartı ile kazancın belli bir yüzdesi şeklinde tayin edilmiş bulunmasının ise ücretin niteliğini değiştirmeyeceği belirtilmiştir.

Buna göre, verilen avukatlık hizmeti dolayısıyla avukatlık sözleşmesi yapılan avukatlarla Vakfınız arasında, yapılan sözleşmeye göre işçi-işveren ilişkisi bulunması halinde söz konusu avukatlara verilen ücretlerin Gelir Vergisi Kanununun 61, 94, 103 ve 104 üncü maddelerine göre vergiye tabi tutulması gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 14.09.2026